

NORSK UNGDOM

Nr. 1

Januar 1943

2. årgang

HVOR STÅR VI NÅ?

Igjen er det gått et kampens år. Mange trodde det skulde bringe oss freden, i hvert fall her i Europa. Det som året har bragt oss er at troen på vår egen seier er blitt til visshet. De store vansker de tyske tropper har på Østfronten, amerikanernes og engelskmennenes offensiv i Afrika og deres bombing av aksemaktene byer, viser at bladet har snudd seg. Men det fører til ingen ting å spå i hvilken måned, i hvilket år det tyske sammenbrudd kommer. Vi har bare å holde ut og kjempe til siste slutt. Enda kan det ta tid, og det kommer i høy grad an på oss som lever i de besatte land, hvor lenge det enda skal vare. Tross alt er det i de besatte områder tyskerne prøver å hente den nødvendige kraft som må til for at de skal kunne holde ut, og for en stor del er det disse samme områder som kan komme til å bli det nødvendige oppmarsjfelt for våre alliertes stridskrefter. Derfor ligger oppgavene klare foran oss.

I Frankrike bragte slutten av året oss bekræftelse for at de «avventende» krefter måtte bryte sammen, og bare ynkelig grupper av forødere sitter nå igjen som lakeier for tyskerne. Hele det franske folk står i dag samlet mot de tyske okkupanter, som folkene gjør det i alle de besatte land.

Hvordan ser det ut i vårt eget land ved årsskiftet? Når det gjelder levnettsmidler er vi bunnskruppet. Kjøttutdelingen er slutt i praksis, grønnsakene er vekk, av fisk ser vi ikke annet enn klippfisk og tørrfisk og knapt nok det. Smøret vi skal ha på kortene får vi ikke. Meierismøret i desember måned er gått til bakevarer og julepakker til de tyske soldater. Men margarin? All silda går til sildeoljefabrikkene, og tyskerne tar all oljen. Tranen har de også dratt avgårde med. Ennå flyter vi på potetene, men hvor lenge det varer kan enhver tenke seg når vi ser hvorledes de andre matvarene for-

svinner. Nei, det er ikke så meget mere tyskerne kan få tatt fra oss nå. Det er bare de tyske matvarelagre som ennå er fulle, og der ligger maten og blir odelagt.

Men de forsøker seg fortsatt på å utnytte vår arbeidskraft. Den har de bruk for. De vil vi skal være med på å befeste vårt land mot vår egen krigsmakt som kjemper sammen med våre allierte. De vil vi skal være med på å utbygge den industri som de har bruk for til sin egen krigføring. Alt for lenge har vi tålt dette! I stigende grad undrar arbeiderne seg tvangsutskrivningen, og her må alle nordmenn være med å støtte dem som rammes. På anlegg og i bedrifter på over ti menn blir de gamle rasjoneringshefter inndratt og nye ukekort fåes bare gjennom bedriften. Stavnsbåndet er innført! Vi må finne veier til å bryte det.

Det er bare vår sterke samlede nasjonale innsats som hittil har forhindret at vi er blitt tvangsutskrevet til fronten. Der kunne de bare bruke quislinger, og selv det kostet mye skrik og spetakkel. Forødere vil aldri ta følgene av sin holdning. Vi må sørge for at de aldri blir fristet til å bruke oss andre.

Jo vanskeligere det blir for tyskerne i tiden framover, jo større krav vil de stille til oss, og vi blir derfor nødt til å skjerpe vår motstand. Vi må forhindre at de besatte land hjelper tyskerne til å holde ut og til å trekke krigen i langdrag. Det er stigende aktiv innsats det kommer til å bli krevet av oss i det nye året, og vi skal yde den!

DET NYTTER

Den sabotasjehandling som i høst ble foretatt i Glomfjord, var så effektiv at det ikke vil være mulig for tyskerne å sette anlegget i stand igjen så lenge krigen varer.

NORSK UNGDON

KRAVET TIL HJEMMEFRONTEN

De skjerpete forholdsregler som den tyske okkupasjonsmakt har gått til overfor hjemmefronten i de siste måneder, viser hvor sterkt tyskerne frykter motstanden på den indre front. I sitt raseri over ikke å kunne få has på hjemmefrontens kamp, tar de gisler og begynner å skyte for å skremme. Så å si enhver nasjonal innsats er nå forbundet med trusselen om dødsstraff. På denne måten tror de å kunne kue oss. De vil få merke det motsatte. Var noen av oss før i tvil om hvor frontlinjen gikk, er vi alle klar over det nå: Den går tvers over alle landegrensar. For friheten mot nasismen.

Den innsats som i dag gjøres på hjemmefronten er soldatens innsats, det er livet. Når vi imidlertid er klar over dette, må vi også ta våre forholdsregler. Vi må vise den

ytterste aktpågivenhet. Enhver må forstå å dekke seg i sitt arbeid. Skryt og uttidig snakk som tidligere kunne føre en på Grini eller i en annen konsentrasjonsleir, kan i dag føre til ganske andre følger. Ikke bare for den enkelte, men også for andre, ja, det kan ødelegge og sprengte det arbeid som pågår. Den som i dag på grunn av lettsindighet fører seg selv eller andre opp i vanskeligheter, blir ingen helt fordi om han blir tatt av Gestapo. Tvert i mot. I dag er det kampens resultat det kommer an på. Det og alene det er det som teller. Disse strengere krav til oss selv hemmer ikke den enkeltes innsats. Dristighet og pågangsmot teller nå langt mer enn før, men handlingen må være vel overveid og organisert.

Så går vi inn i det nye år også på hjemmefronten, til nye kamper for den endelige seier: Hitler-Tysklands nederlag, Norges frigjøring.

Kampen for friheten stiller kravene til oss:

Gi meg de rene og ranke, de faste og sterke menn,
de som har tålmod og vilje og aldri i livet går hen
og selger min store tanke, men kjemper til døden for den.

Gi meg de brennende hjerter, som aldri gir tapt for tvil,
som aldri kues av mismot og trues av sorger til hvil,
men møter hver seier, hvert nederlag med det samme usårlige smil.

Ja, gi meg de beste blant dere, og jeg skal gi dere alt.
Ingen kan vite før seiren er min hvor meget det virkelig gjalt.
Kan hende det gjelder å redde vår jord. De beste blant dere er kalt.

DE RASJONERTE MATVARER

Som kjent foregår det en utstrakt svart-handel med rasjonerte matvarer, og dette vil sikkert fortsette så lenge det overhodet fins varer i landet. At rasjonerte matvarer blir solgt ved siden av den alminnelige omsetning har vel ingen nordmann noe i mot. Alt vi kan skaffe i tillegg til de små rasjonene kommer godt med. Men der er en ting vi vil sette fingeren på. De som har noe å selge må så langt råd er stille alle gode nordmenn likt, og ikke bare la

varene komme dem tilgode som har råd til å betale den mangedobbelte pris. Vi vet det er distrikter i landet vårt hvor folket hjelper hver andre uten å jobbe. Men vi vet også at det særlig i de større byer må betales priser som utelukker at den største del av befolkningen kan skaffe seg noe.

De som har matvarer å overlate andre, enten fordi de har hatt anledning til å kjøpe opp tidligere, eller fordi de kan skaffe etter hvert, må være klar over at det idag er en nasjonal innsats å kunne skaffe nordmenn disse varer uten at det jobbes med dem.

DE RUSSISKE PARTISANENE

Som en vil huske ble det ikke noe av den tyske våroffensiven i 1942. Det var den russiske hærledelse som tok initiativet på vårparten, således at tyskerne på selve frontavsnittet ikke kom igang før ut på sommeren. Den tyske «våroffensiven» rettet seg utelukkende mot de russiske partisanene. En betydelig tysk styrke med 30 tanks gikk til angrep mot et bestemt partisanområde i Leningradavsnittet. Fra en annen del av fronten bak frontene meldte en tysk spesialformasjon at den i løpet av en måneds tid hadde tilintetgjort 7000 geriljakrigere. Partisanene var stadig med å støtte Timosjenkos vedvarende forsvar på det sydlige frontavsnitt. I hele Ukraine har geriljakrigen antatt kjempedimensjoner. Foruten en hel rekke landsbyer er endog en by blitt erobret tilbake av sovjet-partisanene. En bør selvsagt vokte seg for overdrevne forventninger, som den at partisan-krigen skulle kunne tilføye nasistene tilintetgjørende slag, men som ledd i en større sammenheng er den blitt en militær faktør av første rang.

Partisaneringen i de okkuperte russiske områder er ikke blitt improvisert. Den har vært omhyggelig forberedt helt siden den røde armé ble til. Borgerkrigen og tidligere geriljakampers taktiske og strategiske erfaringer ble utviklet videre. Ossoaviachim og andre masseorganisasjoner forberedte en meget stor del av befolkningen på krigen bak frontene. Da den nåværende krig brøt ut, var man på russisk hold straks klar over dens strategiske særdrag som ble bestemt ved at det ikke fantes noen sammenhengende front i gammel forstand, og som derved muliggjorde en intim forbindelse mellom arméledelsen og de okkuperte områder.

Den avsvidde jords politikk og geriljakrigen slik en har blitt vidne til den i øst, hadde ikke vært mulig uten tilslutning fra de brede lag av folket. Russerne viste nær sakt grenseløs dødsforakt. De fortsatte å sloss til siste mann heller enn å overgi seg. Andre steder oppløste de seg i små partisan-grupper og bragte forstyrrelser og mannefall blandt de tyske transportkolonnene. Naturen stod på forsvarers side. De svære avstandene var en av forutsetningene for

den taktikk som ble brukt. Skoger og myrer dannede gode baser for partisanavdelingene. Vinteren var også en god forbundsfele.

Tyskerne hadde i første omgang ordre om å bryte seg fram uten hensyn til flankefaren. Denne framgangsmåten ble de snart nødt til å gå i fra. Panservåpen og fly gir sammen med den «moderne» politiske og politimessige teknikk store muligheter for å beherske okkuperte områder. Armeene er imidlertid blitt langt mer avhengig av tilførselene. De er blitt mer sårbare, og det er dette som giret stort spillerom for partisaner når den føres på den taktisk riktige måte.

Helt til årskifte vilde ikke tyskerne innrømme at partisanene var en militær faktor å regne med. De bare talte om banditter som var blitt eller holdt på å bli tilintetgjort. Av og til kom det klager over at russerne ikke holdt seg til krigsreglene, eller at de herjet som de gjorde fordi de ikke trodde på Gud. I januar innrømmet tyskerne imidlertid at partisaneringen i Russland var et alvorlig problem. Særskilte avdelinger var satt opp for å møte denne faren. Bare på Krim var det i løpet av januar måned blitt kjempet ned 1300 partisaner. Tyskerne medga at tyngden i partisanvirksomheten lå i dens organiserte form. De talte nå med respekt om partisanenes utstyr. Hver gruppe var utrustet med en eller to lette mitraljoser, en tung mitraljose og en granatkaster, hver man hadde automatpistol eller karabiner med lydtemper, håndgranater o. s. v. Mest utsatt for overfall var, bortsett fra transportene, de tyske arbeidstroppene bak fronten. Sambandsavdelingene måtte arbeide med kabelen i den ene hånden og automatpistolen i den andre, som det het i en tysk rapport.

Størrelsen av de forskjellige partisanenheter har variert fra noen få mann i en sabotasjegruppe til flere hundre i en militært oppsatt avdeling. På steder hvor det var hensiktsmessig, ble den gjenværende befolkning mobilisert i hjemmevern. Også kvinner og skolegutter deltok i striden. I tillegg til den planmessig forberedte partisaneringen kom det spontane folkeforsvaret som mange steder ble ført med øks og høygaffel, som det skulle være i 1812.

De russiske kommunikeer gir et visst inntrykk av hvilket problem partisanen er blitt for overfallsmakten. I slutten av mars ble det offentliggjort en oversikt over 8 måneders partisaner i Leningradavsnittet. Det var blitt drept 16 000 tyske soldater og 600 offiserer. 3 generaler er falt for partisanenes kuler. Mange moderne våpen ble tatt av russerne, og store mengder av krigsmateriell tilintetgjort. 114 militærtog er blitt avsporet, 388 broer og 77 jernbanelinjer sprengt. Tyskerne innrømmer store tap bak frontene, da de i våres tilkjennega at hovedoffensiven mot partisan-distriktet var innledet.

Slike partisanområder var oppstått i løpet av vinteren med sammenlagt flere hundre landsbyer, og de tyske forbindelseslinjer gikk ofte som korridorer gjennom disse distrikter. Om natten ble endog visse hovedveier behersket av partisanene. Det har ikke lyktes å «likvidere» partisanområdene. Tvertimot har russerne greid å trekke flere og flere med i den vepnende motstand. Partisangruppene driver også opplysningsarbeid langt bak frontene. Ambulerende trykkerier hører med til deres utstyr. Tyske agenter og angivere blir det gjort kort prosess med. Partisanbevegelsen er den beste sikring mot eventuelle quislinger.

I løpet av juni og juli er partisanvirksomheten blitt utvidet. Ved Leningrad ble det drept 2800 tyskere i løpet av noen uker, og flere tanks ble tatt som bytte. En stor del av Orjoldistriktet og Kviterussland ble rensset for okkupasjónstropper. I Smolenskavsnittet falt det i løpet av kort tid over 3000 tyskere. Ved Orjol ødela partisanene en ungarsk brigade. I juli var det meget sterk geriljavirksomhet i store deler av Ukraine. Stadig oftere kommer det meldinger om at partisanene har satt inn ikke bare tanks og kanoner, men også fly.

Pravda konstaterte allerede i mai at man var kommet over i en ny fase i partisanenkrigen. Den var blitt en massebevegelse. Vintermånedene var blitt brukt til et iherdig organisasjonsarbeid. Gerilja-avdelingene hadde fått nye våpen og ammunisjon. De var blitt føyet sammen til større enheter, uten at dette gikk ut over deres lettbevegelighet. Den nye fase av partisanenkrigen blir nærmest kjenneteknet ved fellesoperasjoner sammen med Den røde arme.

Straffeekspedisjonene har arbeidet hele tiden og jevnet med jorden flere landsbyer hvor det har funnet sted kamper som ikke stod i samsvar med den tyske versjon av folkeretten. Mange partisaner er falt, men flere er kommet til, bundet av sovjetpartisanenes ed:

«Jeg, borger av den store Sovjet Unionen og en sann sønn av det heroiske russiske folk, sverger at jeg ikke vil legge ned mine våpen før den siste fassist på vårt territorium er tilintetgjort.

Jeg sverger at jeg vil adlyde mine sjefers ordre uten å spørre, og holde streng militær disiplin.

Jeg sverger at jeg skarpt, uten nåde og uten hvile skal ta hevn for fiendens ødeleggelse av våre landsbyer og vårt land, for våre barns død, og for terroren og mishandlingen mot mitt folk.

Jeg skal ta øye for øye og tann for tann.

Jeg sverger at jeg heller vil dø i en hard strid enn å se til at jeg selv og min familie eller sovjetfolket blir slaver under fasismen. La meg dø en foreders død for mine kameraters hånd hvis jeg på grunn av min svakhet eller feighet, eller på grunn av skjebnens uhell skulle bryte dette løfte og forråde mitt folks interesser.»

HJELP OSS ØKONOMISK

ved å betale kontingent for avisa, da utgivelsen er forbundet med store utgifter!

SEND AVISA VIDERE

og hjelp til i den nasjonale fronts arbeid!
Se opp for angivere!